

Od 1 stycznia 2017 r. podatnikiem VAT jest wyłącznie jednostka samorządu terytorialnego (tj. gmina, powiat, samorząd województwa), która od tego dnia rozlicza ten podatek za siebie i podległe sobie jednostki.

Centralizacja rozliczeń podatku VAT stanowi ogromne wyzwanie dla jednostek samorządu terytorialnego. W publikacji zawarto **szereg komentarzy, wskazówek, przykładów** pomocnych w przeprowadzeniu tego procesu. Autorzy omawiają tu m.in.:

- kwestie związane z przejściem praw i obowiązków jednostek organizacyjnych podlegających centralizacji na ich macierzyste gminy (powiaty, samorządy województwa);
- zasady rozliczenia podatku VAT (należnego i naliczonego) w okresie przejściowym – ustalenie momentu powstania obowiązku podatkowego czy terminu odliczenia podatku naliczonego, składania deklaracji VAT za ostatni okres rozliczeniowy sprzed centralizacji oraz kwestie korygowania deklaracji VAT i faktur;
- problemy związane z prawidłowym dokumentowaniem transakcji – otrzymywanie i wystawianie faktur zakupu i sprzedaży, faktur i not korygujących, duplikatów faktur, ewidencji VAT (zakupu i sprzedaży) oraz ewidencji prowadzonej za pomocą kas fiskalnych, w tym przepisy przejściowe związane ze stosowaniem kas rejestrujących centralizowanych jednostek organizacyjnych.

Szczególną uwagę autorzy poświęcili kwestii podatku VAT naliczonego, zwłaszcza rozliczanego według przewskaznika i struktury zakupów.

Spis treści

Spis treści

Spis treści

Podstawa prawna	5
Wstęp	7
Rozdział 1. Status podatnika	9
1.1. Orzecznictwo będące podstawą do centralizacji	9
1.2. Sytuacja sprzed centralizacji oraz zakres jednostek objętych centralizacją	11
1.3. Jednostki samorządu terytorialnego jako podatnicy VAT	12
1.4. Obowiązek dokonania centralizacji rozliczeń podatku VAT i termin jej dokonania	14

1.5. Obowiązki formalne związane z centralizacją, np. zgłoszenie do urzędu skarbowego.	15
1.6. Wykreślenie z rejestru podatników VAT jednostek budżetowych i zakładów budżetowych . . .	17
1.7. Schemat centralizacji	19
1.8. Przejście praw i obowiązków centralizowanych jednostek na jednostki samorządu terytorialnego	21
1.9. Sukcesy w zakresie wszczętych postępowań i kontroli podatkowych	23
1.10. Przejście praw i obowiązków centralizowanych jednostek na jednostki samorządu terytorialnego – wykazanie podatku należnego od sprzedaży dokonanej przed centralizacją	26
1.11. Centralizacja a mechanizm odroczonego obciążenia.	32
1.12. Przepisy przejściowe dotyczące zwolnienia podmiotowego.	36
1.13. Rozliczenie zwrotu kwoty podatku VAT należnej zakładowi budżetowemu	37
1.14. Jednolity plik kontrolny	38
1.15. Zmiany w ustawie o CIT związane z centralizacją rozliczeń podatku VAT w samorządach. . .	39
Rozdział 2. Czynności wyłączone z opodatkowania i podlegające VAT	41
Rozdział 3. Podatek naliczony (w kontekście ustawy centralizacyjnej).	47
3.1. Faktury otrzymane po centralizacji z danymi jednostek podległych	47
3.2. Odliczenia z duplikatów i faktur korygujących jednostek podległych otrzymanych po centralizacji	55
3.3. Obowiązek alokacji kosztów	60
3.4. Prewskażnik	63
3.4.1. Podatek naliczony obliczany prewskażnikiem	64
3.4.2. Prewskażnik a pojazdy samochodowe wykorzystywane zarówno do celów wykonywanej przez podatnika działalności gospodarczej, jak i do celów innych niż działalność gospodarcza.	66
3.4.3. Sposób ustalenia prewskażnika odpowiadający specyfice działalności podatnika . . .	68
3.4.4. Sposób określenia prewskażnika w jednostkach samorządu terytorialnego	69

3.4.5. Alternatywne dane, jakie jednostki samorządu terytorialnego mogą wykorzystać przy obliczaniu prewskaźnika	91
3.4.6. Prewskaźnik ustalany w formie prognozy	99
3.4.7. Niski prewskaźnik – możliwość niestosowania.	99
3.5. Prewskaźnik – korekta podatku	100
3.5.1. Korekta roczna prewskaźnika.	101
3.6. Częściowe i proporcjonalne odliczenie podatku – w aspekcie centralizacji rozliczeń podatku VAT (art. 90 upu).	103
3.7. Regulacje szczególne dotyczące proporcjonalnego odliczenia podatku VAT wynikające z ustawy centralizacyjnej	106
3.8. Korekta proporcjonalnie odliczonego podatku VAT (art. 91 upu)	108
3.8.1. Sprzedaż środka trwałego w okresie korekty	113
3.8.2. Korekta incydentalna z uwagi na zmianę przeznaczenia	115
3.8.3. Odliczenie na przełomie roku a właściwa struktura sprzedaży.	118
3.9. Kolejność stosowania prewskaźnika i struktury sprzedaży.	118
3.10. Dwie korekty podatku w przypadku stosowania prewskaźnika i proporcji sprzedaży.	121
Rozdział 4. Podatek naliczony (VAT) jako koszt kwalifikowany – szczególna regulacja w ustawie centralizacyjnej	125
4.1. Definicje z ustawy centralizacyjnej istotne dla kwestii kwalifikowalności podatku VAT	125
4.2. Dokonywanie przez jednostki samorządu terytorialnego zwrotu środków przeznaczonych na realizację projektów w przypadku zmiany kwalifikowalności podatku w związku z wyrokiem w sprawie C-276/14.	128
Rozdział 5. Dokumentacja dla podatku VAT	135
5.1. Faktury VAT	135
5.2. Faktury VAT RR a centralizacja – istotne dla jednostek organizacyjnych prowadzących stołówki, np. szkół	148
5.3. Kasy rejestrujące	151

Rozdział 6. Deklaracje i informacje podatkowe	155
6.1. Deklaracje i informacje za ostatni okres sprzed centralizacji.	155
6.2. Korekty deklaracji przewidziane w ustawie centralizacyjnej	157
6.2.1. Korekty poszczególnych jednostek organizacyjnych	163
6.2.2. Korekty łączne (scentralizowane) wszystkich jednostek organizacyjnych i jednostki samorządu terytorialnego	164
6.3. Rodzaj złożonej korekty a postępowania podatkowe.	171